

Hans Jørn Østerby

Ind i lyset

– bind 2 –

april – maj – juni

Hans Jørn Østerby

Ind i lyset

– bind 2 –

© ProRex Forlag 2014
www.prorex.dk
6070 Christiansfeld

1. oplag 2014
2. oplag 2018

All rights reserved.

Bibelcitater anvendt med tilladelse:

Bibeltekster fra den autoriserede oversættelse
© Det Danske Bibelselskab 1992

Enkelte citater fra Bibelen på Hverdagsdansk (HVD)
© Forlaget Scandinavia 2008

Kopiering må alene ske i henhold til lov om
ophavsret af 14. juni 1995 med efterfølgende ændringer.

Forsidefoto: Line Thorø Østerby
Omslag, grafik: David Wanninger

Tilrettelægning og sats: Christian Larsen, ProRex Forlag

Tryk: CPI, Tyskland

ISBN 978-87-7068-081-3

Oversigt over helligdage m.v.

En række helligdage og andre særlige dage falder på forskellige datoer fra år til år. I denne bog har vi valgt at placere dem på nedenstående datoer.

Skærtorsdag	17. april
Langfredag	18. april
Påskelørdag	19. april
Påskedag	20. april
2. påskedag	21. april
Mors Dag	11. maj
St. Bededag	16. maj
Kristi Himmelfartsdag	29. maj
Pinsedag	8. juni
2. pinsedag	9. juni

Forord

"Åndsåbenbarelse gives den enkelte til fælles gavn," skriver Paulus i sin opregning af nådegaver i Første Korinterbrev. Og han fortsætter: "En gives der nemlig ved Ånden at tale med visdom ..."

Visdommens nådegave er ikke den, der fylder mest i kirkerne i dag. Lettere er det at få øje på alle de politiske og andre korrektheder, som Bibelen betegner "denne verdens visdom", og som i virkeligheden er tåbeligheder fostret ikke af Helligånden, men af tidsånden.

Dog hænder det stadig, at Guds visdom lader sig til syne. Mon ikke det er den, der ytrer sig hos den stilfærdige sanger og sangskriver Hans Jørn Østerby, som nu til sin egen overraskelse har fundet frimodighed til at udgive "Ind i lyset", en cyklus på fire bøger med betragtninger – én til hver dag i året – over bibelsteder.

Det er mest toner i mol, med-levende og med-lidende iagttagelser af livet og døden.

"Hensigten har ikke været at undervise," hedder det i forordet til bind 1, "men at gøre et spinkelt forsøg på at tænde et lys, så vi sammen kan finde en vej gennem natten. Måske kan vi sammen søge ind i lyset – Guds lys – og der finde varmen, vejen og viljen til at fortsætte rejsen."

Det klinger som et ekko af apostlens ord om åndsåbenbarelse til fælles gavn. Ingen selvbevidst – og absolut ingen selvglad – guru-visdom her. Derimod den ydmyghed, som er en vigtig del af enhver nådegave og et vidnesbyrd om gavens ægthed.

Men at bruge sin visdomstale til fælles gavn i den forstand er ikke hele forfatterens ambition. Han ved nemlig, hvor den kommer fra. "Herrens frygt er visdoms grundlag, at kende den Hel- lige, det er forstand," som det lyder i Ordsprogenes Bog. Og det er ikke bare gaven, men giveren, Hans Jørn vil dele med os andre.

"Må jeg ønske for dig," skriver han, "at du, uanset hvor du er i dit liv, ser ham, som er Lyset med stort L, og som er den eneste, der reelt kan jage mørket på flugt."

Det ønske vil nok gå i opfyldelse for mange af bøgernes læsere.

Poul Hoffmann

Forfatter

1. april

Den lille pilgrimsvandring

... og han trak sig atter tilbage til bjerget, helt alene.

Joh 6,15

Jesus havde netop mættet et hav af mennesker med fem brød og to fisk. Flere tusinde var blevet bespist, og nu ville de udråbe ham til konge.

Men han forlod menneskemængden

og gik til et øde sted, helt alene. Ikke bare, når der som nu havde været meget leben omkring ham, men med jævne mellemrum gik Jesus ud i ørkenen, op i bjergene eller ind i natten for at være alene og tale med sin himmelske far. Ofte gik han ud på sin egen lille pilgrimsvandring for at søge Guds selskab. En "rigtig" pilgrimsvandring tager som regel mere end en time eller to eller en nat; især hvis man agter at vandre herfra til Rom eller fra Pamplona til Santiago de Compostela i Spanien. Men "den lille pilgrimsvandring", som Jesus ofte foretog, når han ville være alene nogle timer på et øde sted, har jeg forsøgt at lære af.

Når Jesus var nødt til at passe lidt på sig selv for at kunne løfte den opgave, der var hans, hvordan kan jeg så bilde mig selv ind, at jeg kan leve med en hjerne på konstant overarbejde uden at tage pauser til opladning? Hver eneste dag skal jeg forholde mig til urimeligt mange informationer, og der er kun en begrænset mængde plads til rådighed i mit hoved og i mit sind, så hvis min hjernes røde advarselslampe blinker, forstår jeg det godt. Fra tid til anden må jeg give den et frikvarter, og – hvad der er mindst lige så vigtigt – så skal mit sind og mit hjerte have fri, have plads til at mærke Gud og mærke mig selv. Det sker næppe i overhalingsbanen med blinkende advarselslamper.

Jesus stod i en kamp på liv og død. Han blev udsat for dæmoniske fristelser til at opgive kampen, men han vidste, at skulle han hente kræfter til kampen, var det i stilheden hos sin far.

Dit og mit ærinde er ikke helt så stort som hans, men vores kamp handler også om liv og død, ligesom vores mesters gjorde. I stilheden møder jeg to personer: Gud og mig selv. Måske fristeren forsøger at trænge sig på, men hvor Gud og jeg mødes, er der ikke plads til djævelen. Det kan tage nogen tid, før alle flyvske tanker falder til ro, og der bliver plads til det, jeg gerne vil sige til min himmelske far. Og det kan hænde, at der bliver så stille, at jeg også kan høre, hvad Gud ønsker at sige til mig.

Jeg har fundet min metode. Jeg trækker mig tilbage til skovene her på egnen en times tid. Skal jeg helt ned i tempo, går jeg fra Silkeborg til Ry gennem skovene for foden af Himmelbjerget. 25 fantastiske kilometer. Efter 15 km er de fleste skuffer i mit hoved lukket, og jeg mærker, at nu er der kun de monotone skridt og stilheden tilbage. Jeg må vedgå, at jeg elsker det! Man bliver træt i benene, javel, men man bliver frisk i hovedet og i sjælen. Gud og jeg har snakket mange ting på plads i de skove. Der er min lille pilgrimsvandring.

Over aftenrødens bjerge
hænger solens sidste kys.
Alt det skabte holder vejret
her i dagens sidste lys.
En længsel efter dage
uden nattens skumlen
synges ud mod mørket
i flodens faste rumlen.

Aftenrødens bjerge

2. april

Aldrig alene

Bekend derfor jeres synder for hinanden, og bed for hinanden om, at I må blive helbredt. En retfærdigs bøn formår meget, stærk som den er.

Jak 5,16

Som barn fik jeg ofte at vide, at jeg ikke skulle gå alene ude – især ikke, når det var mørkt. Det var godt at have nogen at følges med, så blev man ikke så nemt bange for mørket, og risikoen for, at man fór vild, var ikke helt så stor. Måske tænkte mine forældre, at alle de overfaldsmænd, som lå og lurede i mørket, nok kunne finde på at overfalde én lille dreng, men aldrig to små drenge.

Mine døtre skulle ud på en lang rejse. Jorden rundt. De rejste sammen, og det havde vi gamle det godt med. Så var de to til at passe på hinanden og to til at overveje de farefulde situationer, de kunne komme i.

Man skal heller aldrig gå alene i vandet. Da jeg var efterskolelærer, havde vi en regel om, at eleverne altid skulle være mindst tre, når de gik til stranden for at bade. Med et strejf af sort humor sagde vi, at de skulle være tre; en til at komme i havsnød, en til at blive på stranden og en til at løbe efter hjælp.

Her i huset fyrer vi med træ i en brændeovn. Derfor går jeg nogle gange i skoven for at save brænde, og her gælder den samme regel – gå aldrig alene i skoven. Hvis man kommer til skade, skal man have en makker til at hjælpe eller hente hjælp.

Da Jesus sendte sine disciple ud for at prædike og helbrede, sendte han dem af sted to og to.

Mon det er nødvendigt med flere eksempler? Det er godt at være to, når man går i mørke, når man bader, når man arbejder i skoven, når man prædiker, når man ikke er sikker på vejen, når man...

Hvis du er kristen, skal du ikke være det alene. Tag nogen med dig på vejen – find en at følges med. Det er trygt og sikkert at have følgeskab. Du må fortælle din medvandrer, hvad der rører sig i dig, sådan som Jakob opfordrer os til det i dagens vers. Ved første øjekast studser du måske over, om det nu også er nødvendigt at bekende sine synder for et andet menneske. Kan vi ikke bare følges ad? At sætte navn på sine fejl, nederlag og svigt er ikke en pligt. Det er et tilbud. En befrielse. Der ligger en stor kraft i – over for et andet menneske – at sætte ord på sine fejl og utilstrækkeligheder og derefter høre de frisættende ord: "Jeg tilgiver dig. Gud tilgiver dig!".

Find nogen at følges med – en ven, en ægtefælle, en sjælesørger, en medkristen – et menneske, der er på vej som du selv. Sæt ord på det vanskelige, vejled hinanden i at finde den rigtige vej gennem livet, og søg i fællesskab Guds svar på det, I hver især tumler med.

Jesus har lovet, at hvor blot to eller tre er forsamlet i hans navn, vil han være sammen med dem. Når du er alene sammen med Jesus, er han hos dig. Når du er sammen med ham eller hende, som du har slået følge med, er Jesus hos jer.

Gå ikke alene!

Le med mig, når dagen lukker lyset ind,
når solen sender sommer til en sommereng.
Græd med mig, når natten uden navn
får mig til at ligge vågen i en drømmeseng.

Dans med mig, når lyset over bjergene
får skumring til at lyse som en evighed.
Bed med mig, når hviskeløse ord
i den mørke nat er allersidste mulighed.

Når floden løber opad

3. april

Skabelsens morgen

I begyndelsen skabte Gud himlen og jorden.

1 Mos 1,1

Så enkelt kan det siges. Syv almindelige ord, der dog rummer så uendeligt meget, at mange af verdens videnskabsfolk stadig grubler sig grå hår i hovedet over dem. Mange af Bibelens ord kan være vanskelige at få hånd om, men disse syv enkle ord er besynderligt nok nogle af de sværeste for en del mennesker at forholde sig til. Måske skyldes det, at hvis Gud virkelig er verdens kreatør, må man nødvendigvis forholde sig til ham – og så begynder det at gribe om sig.

Jeg har en naturvidenskabelig uddannelse bag mig. Det er ikke alverden, jeg har brugt den til, men jeg har dog kunnet udnytte de redskaber, jeg fik til at studere jorden og naturen, som Bibelen hævder, Gud står bag. For mig er det voldsomt interessant, men mange finder alt det med skabelse og syndflod og store naturkatastrofer lidt for langhåret og står af. Jeg skal ikke prædike naturvidenskab her, bare stilfærdigt opfordre enhver, som har lyst, til med åbne øjne og åbent sind at kaste et blik på det verdensbillede, Bibelen præsenterer. Det tåler enhver naturvidenskabelig undersøgelse.

Gud skabte verden, og i beretningen om verdens skabelse står der også, at "Gud så, at det var godt." Vores forstand står på en eller anden måde af ved tanken om, at Gud blot udtalte nogle ord, og så stod tingene der. Tænk at kunne sige "blomst", og så står der en blomst. Tænk at kunne sige til en humlebi "flyv", og så flyver den, selv om det rent fysisk ikke burde være muligt. Sådan er Gud. Sådan er de ord, han taler.

Personligt har jeg det godt med at være blevet til af en tanke hos en levende Gud. Jeg bryder mig ikke om at tænke på mig selv

som en tilfældighed. Bibelen giver mig lov til at mene, at jeg er skabt af Gud – i hans billede oven i købet. Det får mig til at ranke ryggen og tænke stort om det skabte – også om mig selv. Det gør mig ikke perfekt, men fylder mig med forundring og tak, og med ansvar.

Gud talte, og jorden lå der. Han overlod til os at forvalte den. Det er vi ikke altid kommet lige godt fra, men det fjerner ikke det faktum, at Gud ville os, og Gud vil os.

Indtil videre er det vores lod at leve uden for Edens Have – haven, hvor alt er, som Gud oprindeligt skabte det. Vi må tage ansvar for, at verden ser ud, som den gør nu, for vi har medvirket til at forpeste den med vores egoisme og ukærlighed, fordi vi vendte Gud ryggen. Men dybt i os lever en stærk længsel efter at vandre i haven med Gud i hånden. Leve i verden, som den var på skabelsens morgen. Den længsel mærker jeg stærkt en sommermorgen med dugdråber i græsset; en vinternat med stjerner og klar frost; eller når børnene griner og får det til at boble af fryd i mig.

Sådan bliver det den morgen, hvor Gud igen siger nogle ord, og verden står nyskabt, ren og vidunderlig. Den dag, hvor alt er godt! Hvornår Gud siger de ord, ved jeg ikke, men jeg ved, at det vil ske.

Hans røst runger over de sorte skyer,
når han tordner fra sin himmel.
Hans røst rokker bjerge og træer,
og hele jorden skælver.

Hele himlen priser Herren

4. april

Lidt for store ord

"Du skal elske Herren din Gud af hele dit hjerte og af hele din sjæl og af hele dit sind."

Matt 22,37

nødvendigt på de kanter.

Tavshed kan have sin berettigelse, men den kan sandelig også have sine svagheder. En af dem kan være, at vi ikke har ord til at få sagt, at jeg bryder mig om dig. Du betyder noget for mig. Jeg elsker dig. De ord bliver så store, at vi næsten ikke tør bruge dem. Når jeg møder nogen, som siger, at de elsker Gud, er der noget i mig, der kommer til at vende forkert. Jeg har i forvejen svært ved at bruge de ord til et andet menneske og da endnu mere til Gud. Elske Gud. Hvordan i alverden gør jeg det?

En anonym fransk forfatter har hjulpet mig gevaldigt på vej. Nænsomt og malende beskriver vedkommende, hvad det vil sige at elske Gud: "Gud ved, hvad der bor i dig af elendighed, fejlhed, kamp og splittelse. Han kender dine svagheder og dine fejl og mangler, han ved om dine synder og dine laster, men alligevel siger han til dig: Elsk mig og giv mig dit hjerte. Hvis du venter, til du er perfekt, til du kan måle dig med en helgen, kommer du aldrig til at elske Gud. Hvad enten du er udtørret eller fuld af liv, om du er tro eller utro, så giv Gud dit hjerte og din kærlighed. Elsk mig, sådan som du er, beder han dig."

Det er livgivende ord for en som mig. Gud beder om, at han må få lov at elske mig. Hans kærlighed når helt ned på bunden af det dyb, som jeg ikke engang selv er fortrolig med. Men midt i det, som er mig og mit, beder han om min kærlighed. Han længes ef-

ter at høre min stemme fortælle, hvad der rører sig hos mig, og opleve mit hjerte boble over i sang. Han længes efter at få lov at tørre tårerne bort fra mine kinder; efter at tage mig ind til sig. Sådan er Gud. Han elsker mig, sådan som han er. Jeg må forsøge at elske ham, sådan som jeg er.

Gud banker dagligt på min dør. Han tvinger sig aldrig adgang til mit hjerte, men står tålmodigt og banker. Han kender mig ganske udmærket, men han bliver alligevel stående og banker på. Hans højeste ønske er slet og ret, at jeg vil elske ham, sådan som jeg er. Verdens Herre står på mit dørtrin og banker på, for han vil mig. Han vil mig over alt på jorden. Og hvis mit hjerte er så udtørret, at jeg ikke har nogen kærlighed at give til hverken Gud eller mennesker, kunne jeg måske åbne døren alligevel og invitere ham indenfor, for han spørger egentlig bare, om jeg vil være hos ham. Han spørger ikke efter noget, jeg skal give, men han har noget, som han gerne vil give mig.

At elske Gud er at åbne døren for ham, lade ham være hos mig i mine nederlag, i mit mørke og i min usikkerhed.

Det er ord, så selv en vestjyde som mig forstår det. Måske bliver ord nogle gange lidt store for mig, men at være hos Gud – det har jeg lyst til og brug for. Store ord eller ej.

5. april

Af få ord

**Lad os ikke elske med ord
eller tunge, men i gerning
og sandhed.**

1 Joh 3,18

Jeg har en ven, hvis far er, hvad man roligt kan kalde en mand af få ord. Da jeg første gang kom til deres hjem, var faren i haven, og jeg slentrede ned til ham for at se, om jeg kunne få en lille snak med ham. Det kunne jeg ikke. Han hilste, men gik så videre med sit forehavende. Jeg forsøgte at spørge lidt til det ene og det andet, men han var tydeligvis ikke indstillet på at snakke. Han var ved at arbejde i haven. Punktum.

Det kan lyde, som om han er utilnærmelig. Det er han bestemt ikke, men jeg tænker ofte på ham, når talen falder på dette med at handle og ikke bare sige noget med ord; eller sagt på en anden måde, at dine handlinger råber højere end dine ord. "Forkynd Kristus, om nødvendigt brug ord," sagde Frans af Assisi. Sådan en mand er min vens far. Han er virkelig ikke en mand af mange ord, men han har et meget stort hjerte, og han forkynnder, hvor han kommer frem. Han er et af de mest hjælpsomme mennesker, jeg har mødt. Man spørger ham om noget, men får ikke rigtig noget svar i første omgang. Et par timer senere kommer han så med noget, han lige har snedkereret i sit værksted. Han elsker ikke med sine ord, men med sine gerninger.

Ekspertter hævder, at vores ord kun udgør syv procent af vores kommunikation. Resten er kropssprog, ansigtsudtryk, tonefald m.m. Hvis jeg står og hænger gevaldigt, når jeg er på scenen, og så fortæller publikum, at "jeg har glædet mig helt vildt til at komme her i aften", vil de vist have deres tvivl. Jeg siger godt nok noget med min mund, men mit kropssprog fortæller dem det modsatte.

Mon Frans af Assisi har sin inspiration fra dagens vers, om at det ikke er nok blot at tale om tingene, men at de skal føres ud i

livet? Mine børn lærer meget mere af mig ved at se på det, jeg gør, end ved at lytte til, hvad jeg siger. Det samme gælder mine omgivelser. Hvis jeg gerne vil, at andre skal se et glimt af Gud i mig, sker det snarere ved, at de ser, hvad jeg gør, end ved at de hører mine ord.

Vi opfordres til at elske, som Jesus elsker; tjene, som han tjener; give, som han giver; vise medfølelse og barmhjertighed, som han gør det. En ordentlig mundfuld, tænker jeg – jo vist, men det er ikke hvem som helst, der giver mig den opfordring. Afsenderen er Gud, som gerne vil være sammen med mig og have mig med i sit arbejdsfællesskab, for hans skyld og for min. Han nøjes ikke med at opfordre og invitere – han giver mig også kræfter til at tage udfordringen op. Jeg *skal* ikke krampagtigt elske, men åbne mig for ham, der har elsket mig først. Jeg skal ikke tjene, til jeg segner, men lade Jesus tjene mennesker gennem mig. Jeg får lov at give af de ressourcer, som Jesus giver mig i den mængde, jeg har brug for. Den barmhjertighed, Jesus har vist mig, får jeg lov at leve ud, når jeg vandrer sammen med ham.

Jesus har ikke kun *sagt*, at han vil mig. Han har også *vist* det. Skåret det ud i pap, da han gik i døden for mig. Det er ikke ord. Det er handling.

Jeg ville gerne, jeg ku' gi'
svar på alting, kort fortalt
syngte store ord, der rejser
alle dem, der faldt.
Men jeg har så lidt at gi',
skønt jeg ejer næsten alt,
men jeg vil gi' alt det, jeg har,
og fortælle dig det, jeg fik fortalt.
Det jeg fik fortalt